

تولک:

احمدی‌نژاد بدترین رفتار را با درآمدهای ارزی انجام داد

■ مهر: رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس با تاکید بر اینکه رئیس‌جمهور بدترین رفتار را با درآمدهای ارزی انجام داد، گفت: سرانه هر ایرانی به قیمت ثابت در دوره میرحسین موسوی سالانه ۶۰۰۸ دلار، در دوره آقای هاشمی‌رفسنجانی سالانه ۳۸۴۰۸ دلار و در زمان آقای خاتمی سالانه ۳۶۴ دلار بود اما در زمان پنج‌ سال اول دولت احمدی‌نژاد این رقم به ۸۲۴ دلار افزایش پیدا کرده است. احمد تولکی به اهمیت تولید ملی در کشورمان اشاره کرد و گفت: تولید در ایران از گذشته به دلایل مختلف مشکل داشته و متأسفانه در سال‌های اخیر شدیدتر شده که یک علت آن ترویج واردات در کشور است. نماینده تهران در مجلس ادامه داد: در دولت اصلاحات به دلیل اینکه قصد داشتند عضو سازمان تجارت جهانی شوند به غلط تعرفه‌ها را کاهش دادند که این یک اشتباه استراتژیک بود. ما در زمان ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد استندال‌های زیادی برای افزایش تعرفه‌ها مطرح کردیم و حتی تعرفه‌ها را بالا می‌بردیم اما دولت در عمل جور دیگری رفتار می‌کرد و تعرفه‌ها پایین می‌آمد. به نوعی باید گفت در این زمینه روبرمان نرسید عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه نتیجه کاهش تعرفه‌ها فشار زیاد به تولید و واردات جنس‌های چینی بود، اظهار داشت: واردات این اجناس یک «توسری» به تولید داخل بود. وی ادامه داد: به دلیل اینکه بخش مهمی از عمل تولید انرژی‌است افزایش قیمت آن موجب شد تا هزینه تمام‌شده کالاهای داخلی بالا برود و قیمت اجناس داخلی افزایش پیدا کند که همین امر سبب شد تا قدرت خرید مردم دچار کاهش شود. نماینده تهران در مجلس با اشاره به اینکه نوسانات اخیر در بازار ارز موجب شد تا در عرض چهل روز ارزش پول داخلی ۰٫۸ درصد کاهش ارزش پیدا کند، گفت: این امر باعث شد تا قدرت رقابت اجناس داخلی با خارجی کمتر شود و صادرات لطمه زیادی متحمل شود و به دنبال آن واردات افزایش پیدا کند. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس خاطرنشان کرد: معتقدم اولین راه‌حل این مشکلات این است باور کنیم نباید با دو نفت اینچنین رفتار و آن را بی‌محبا خرج کرد. متأسفانه احمدی‌نژاد بدترین رفتار را با درآمدهای ارزی انجام داد. تولکی گفت: سرانه هر ایرانی به قیمت ثابت در دوره میرحسین موسوی سالانه ۶۰۰۸ دلار، در دوره آقای هاشمی‌رفسنجانی سالانه ۳۸۴ دلار، در زمان ریاست‌جمهوری خاتمی سالانه ۳۶۴ دلار اما در زمان پنج سال اول دولت احمدی‌نژاد این رقم به ۸۲۴ دلار افزایش پیدا کرده‌است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: خرج این دلارهای نفتی به اسم کار عمرانی موجب پیدایش بیماری هلندی شد یعنی کل یارانه‌هایی که توسط دولت تا پایان ۲۳ بهمن سال گذشته پرداخت شد ۴۵ هزارمیلیارد بود در حالی‌که درآمدهای حاصل از هدفمندی تنها ۲۹ هزارمیلیارد بود بنابراین دولت تصمیم گرفت ۱۶ هزارمیلیارد تومان کسری باقیمانده را از محل فروش نفت جبران کند و بانک‌ها تصمیم گرفتند اسکناس چاپ کنند که این در اصطلاح اقتصادی پول برقدرت نام دارد. همین نقدبنگی میزان تورم را به مقدار زیادی بالا برد.

دبیرکل «خانه کارگر»:

صدهزار کارگر سال گذشته اخراج شده‌اند

■ ایلنا: دبیرکل خانه کارگر با اشاره به تعطیلی رسمی روز ۱۱ اردیبهشت طبق قانون کار، اظهار کرد: در صورتی که کارفرمایان با تعطیلی این روز موافقت نکنند، تشکلات‌های کارگری می‌توانند شکایت کنند. علیرضا محجوب وضعیت واحدهای تولیدی کشور را بحرانی اعلام کرد و گفت: طبق آمارهای رسمی طی سال گذشته ۱۰۰ هزار کارگر در بیش از یک‌هزار واحد تولیدی اخراج شده‌اند. نرخ بی‌کاری زنان را دو برابر نرخ بی‌کاری مردان اعلام کرد و خاطرنشان ساخت: زنان در بسیاری از واحدهای بزرگ و قالیبافی گل‌های دوسوم دستمزد مصوب شورای‌عالی کار را دریافت می‌کنند. اما به دلیل ترس از دست دادن شغل از شکایت صرف‌نظر می‌کنند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت تهران: قیمت لبنیات فعلا به حالت قبل بازمی‌گردد

■ ایسنا: رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با بیان اینکه هنوز تصمیم نهایی در مورد قیمت جدید لبنیات گرفته نشده است، اظهار کرد: تا اتخاذ تصمیم جدید برای قیمت محصولات لبنی، قیمت‌های افزایش یافته به حالت قبل باید بازگردد.

کالاهایی که ۵ سال در گمرک خاک می‌خورد

■ فارس: سازمان بازرسی کل کشور در گزارشی به‌بررسی معضل کالاهای متروکه در گمرک پرداخت و از اعمال سلیقه در گمرکات و تأخیر تا ۶۰ ماه در ارسال کالای متروکه به سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی خبر داد. سازمان بازرسی کل کشور در گزارشی با بررسی عملکرد گمرک در زمینه جلوگیری از رسوب کالاهای متروکه و تاکید بر لزوم مکانیزه کردن واحدهای متروکه در گمرک پیشنهاد کرد: با توجه به اینکه قانونگذار زمان خاصی را برای تنظیم اظهارنامه متروکه در گمرک و اطلاع آن به سازمان جمع‌آوری و فروش کالای متروکه تعیین نکرده، پیشنهاد می‌شود گمرک ایران برای جلوگیری از اعمال سلیقه، در پیش‌نویس این‌نامه قانون امور گمرکی جدید، ظرف زمانی مشخصی را برای آن تعیین کند.

اقتدار و اقتصاد در گفت‌وگو با وحید محمودی، نظریه‌پرداز عدالت راه‌حل مسایل اقتصادی در دالان‌های سیاست است

شکل می‌گیرد.

در چنین شرایطی این تلقی به وجود می‌آید که بازار و دولت با هم تبانی و تقسیم منفعت کرده‌اند تا با ابزارهای سیاسی و اقتصادی انتفاع طرفینی حاصل شود. در پیوندی که بین ذی‌نفعان و اصحاب قدرت شکل می‌گیرد تولید، محوریت اصلی را در اختیار ندارد. بنابراین به میزانی که توانایی اجتماعی و ایستگی ملت به دولت برابر است با فاصله گرفتن از چارچوب‌های اصلی توسعه در حوزه معیشت و اقتصاد. در حوزه یارانه‌ها نیز به لحاظ نظری این بحث مطرح شد که قیمت‌های نسبی در بازار علامت بدهند، تخصیص منابع اتفاق بیفتد و عدالت توزیعی مناسب برقرار باشد. برای دستیابی به این مهم اصلاحات قیمتی، مورد توجه قرار گرفت. دولت در حوزه اقتصاد خرد و سیاست‌های قیمت به دنبال توزیع منابع با اصلاح قیمت‌هاست. این روش همان هدف طرح تحول اقتصادی است که در طرح تحول اقتصادی فعلی دولت هم مطرح شد. اما اتفاقی که افتاده برپایه همان نگاه دولت است که فکر می‌کند مسوولیت و مأموریت تأمین عدالت و معیشت با خودش است. این نگاه، سیاست‌های اصل اقتصاد را رهگیری و به گروگان می‌گیرد و به جای آن یک سیاست مکمل و ابزار اقتصادی را در جایگاه هدف قرار می‌دهد.

نسبی در بازار علامت بدهند، تخصیص منابع اتفاق بیفتد و عدالت توزیعی مناسب برقرار باشد. برای دستیابی به این مهم اصلاحات قیمتی، مورد توجه قرار گرفت. دولت در حوزه اقتصاد خرد و سیاست‌های قیمت به دنبال توزیع منابع با اصلاح قیمت‌هاست. این روش همان هدف طرح تحول اقتصادی است که در طرح تحول اقتصادی فعلی دولت هم مطرح شد. اما اتفاقی که افتاده برپایه همان نگاه دولت است که فکر می‌کند مسوولیت و مأموریت تأمین عدالت و معیشت با خودش است. این نگاه، سیاست‌های اصل اقتصاد را رهگیری و به گروگان می‌گیرد و به جای آن یک سیاست مکمل و ابزار اقتصادی را در جایگاه هدف قرار می‌دهد. دولت در طرح تحول اقتصادی، تدابیری اندیشید تا از افراقی که آسیب می‌بینند حمایت و آسیب‌ها به حداقل برسد. یکی از راهکارها پرداخت نقدی ارزان بود. بنابراین پرداخت یارانه نقدی به عنوان هدف طرح تحول نبوده بلکه به عنوان یک ابزار مکمل و التیام‌بخش بوده است. اما اتفاقی که در حال حاضر رخ داده این است که پرداخت یارانه نقدی به مردم در نگاه دولتمردان سیاسی به جایگاه هدف نشسته است. قانون طرح تحول می‌گوید ۵۰ درصد درآمدها باید به مردم و در راستای توانمندسازی تأمین اجتماعی و مسکن اقشار آسیب‌پذیر و از ۵۰ درصد دیگر هم ۳۰ درصد به تولیدکننده و ۲۰ درصد هم به دولت پرداخت شود، اما دولت ۶۰ درصد از درآمدها را به‌عنوان یارانه نقدی پرداخت می‌کند و این اقدام به حوزه توانمندسازی و تأمین اجتماعی کمک نمی‌کند. از محل منابع آزادسازی یارانه‌ها تأمین مسکن اقشار آسیب‌پذیر رخ نداده است. در حال حاضر هم دغدغه‌ای که دولت دارد، دو برابر کردن یارانه نقدی است.

از طرفی انجام یک جراحی بزرگ در اقتصاد نیازمند آراستگی داخلی و خارجی و تحکیم رابطه دولت و ملت است. من فقط برای تأکید می‌گویم، این نشان می‌دهد که وزن اقتصاد در نگاه دولتمردان سیاسی کم و ضعیف است که اگر مهم بود نباید آن کار صورت می‌گرفت و جور دیگری رفتار می‌شد. مجموعه این عوامل باعث می‌شود هدفی که طرح تحول دارد یعنی تخصیص قیمت‌های نسبی در اقتصاد، جواب ندهد و به جایی برسد که یک سال پس از اجرای طرح تحول با ابزارهای غیراقتصادی درصد کنترل قیمت هستیم. در ایران تا زمانی که نتوانیم آگاهی عمومی را افزایش دهیم و مردم را به روشنگری برسانیم که چه سیاست‌ها و کارکردهای اقتصادی و حکمرانی می‌تواند رفاه عمومی را بالا ببرد نمی‌توانیم شاهد روند مطلوب تحولات توسعه‌ای باشیم و همچنان در این مارپیچ گرفتار می‌شویم.

لا به نکته خوبی اشاره کردید: این آگاهی عمومی باید ترویج شود.
براساس این حرف کمی عقب برمی‌گردم. از مشخصه ایدئولوژیک صحیت کردید، به‌نظر می‌رسد در روند تاریخی، مشخصه این ارگانیزم تولیدگریزی بوده. همین باعث شده در طول تاریخ به جایی برسیم که در این چند سال گذشته هم آن دمیده‌اند. این مهم موجب شده است که فرآیند حذف انسان از پروژه توسعه دندتر و غلبظ تر بشود. در چنین فضایی که محوریت سود هم تعریفش با سرمایه‌داری دولتی است بطور می‌توانیم آگاهی عمومی را ترویج کنیم؟ ما اصلا نمی‌توانیم تحزب اقتصادی داشته باشیم؟ در چنین فضایی چه باید کرد و از کجا باید شروع کرد؟

در ابتدای بحث به فریگی نگاه ایدئولوژیک در سیاست اشاره کردم. در این نوع نگاه تولید به معنای واقعی، جایگاه اصلی خود را ندارد. معادلات قدرت و ذی‌نفعان سیاسی در حوزه سیاست اقتصاد را که نگاه کنید، این نکته که یک اقتصاد تجاری و وابسته به دولت می‌تواند تأمین‌کننده منفعت کنشگران و ذی‌نفعان اقتصادی باشد، به خوبی محسوس است. در این بینش اصالت را به تولید واقعی نمی‌دهند و بیشتر به سمت اقتصاد تجاری و پیوندی که بین بازار و مجموعه نگاه‌های ایدئولوژیک و دولت به وجود می‌آید حرکت می‌کنند. این مهم وقتی با پول نفت و اقتصاد نفتی در هم تنیده می‌شود تولید داخلی را مهجورتر می‌کند و گرایش به واردات را قزون‌تر کرده و در نهایت فعالیت تجاری با گرایش پیوند بین بازار و حاکمیت

اقتصاد

منحنی رمیده اقتصاد دامن فعالان اقتصاد را گرفت

اشد مجازات برای گرانفروشان

شرق: «اشد مجازات در انتظار گرانفروشان است.» این جمله را دیروز محمدحسن نکویی‌مهر، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت به «فارس» گفت. درواقع معاون وزیر به گونه‌ای سخن گفته که انگاری پدیده‌ای است که ربطی به برنامه‌های دولتی اقتصاد ایران ندارد در حالی که حالا همه می‌دانند که اقتصاد در ایران تا حد بسیار زیادی تحت‌تأثیر فرامین دولتی قرار دارد. به هر حال اما این روزها گرانی به غذای دوباره برای اقتصاد ایران تبدیل شده و همه گروه‌های مختلف با گرانی از تبعات این گرانی سخن می‌گویند. کار به‌جایی رسیده است که حتی مراجع تقلید نیز خواهان رفع شر گرانی از زندگی مردم شده‌اند. به‌تازگی آیت‌الله صافی‌گلپایگانی در جواب نامه یکی از مومنان با تاکید بر مدیریت صحیح مسوولان در برطرف کردن درد و غصه مردم، یادآور شد: مسوولان، دعوای‌های سیاسی، بانددی و حزبی را

کنار بگذارند و مشکل گرانی و بیکاری را برطرف کنند. آیت‌الله صافی‌گلپایگانی در جواب این نامه بیان داشته است: بنده کرارا به مسوولان تذکر داده و بعد هم تذکر خواهم داد، ان‌شاءالله مسوولان مربوطه با تدبیر و مدیریت صحیح بتوانند بیشتر به درد و غصه مردم توجه کنند و مملکت را از مشکل بزرگ گرانی و بیکاری نجات دهند.

با این وجود اما به نظر می‌رسد هنوز

بخشی از برنامه‌ریزان دولتی اقتصاد این ادعای کارشناسان را قبول ندارند که بخش بزرگی از گرانی دلایی جز فقدان تدبیر در راهبردسازی‌های اقتصادی ندارد. بارها صاحب‌نظران اقتصادی گفته‌اند که راه‌حل دوری از گرانی برخورد قهری با عوامل اقتصادی نیست ولی با این وجود بازهم دولتی‌ها سعی دارند تا منحنی‌های اقتصادی را با تهدیدهای قضایی سر به راه کنند. البته این سیاست هم در بسیاری از مواقع به سرناجم نمی‌رسد. به عنوان مثال به‌تازگی مسوولان دولتی نامه تنبیه صورت گرفته و تولیدکنندگان شیر را امضا کردند اما بلافاصله خود، فتیله گرانی شیر را برافروختند. با این اوضاع معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت بازهم از اشد مجازات برای گرانفروشان خبر می‌دهد. وی البته وقتی از این مجازات سخن می‌گوید به‌گران شدن ارز دولتی نیز اشاره می‌کند و در جمله دیگری از گرانی کالایی مثل روغن به خاطر افزایش قیمت ارز دولتی دفاع می‌کند. وی می‌گوید: «یکی از دلایل افزایش قیمت روغن این است که ارز دولتی از یک‌هزار و ۵۰۰ تومان به یک‌هزار و ۲۲۶ تومان افزایش داشته است که این افزایش قیمت ارز در حدود ۱۷ درصد است و از طرفی قیمت جهانی روغن نیز افزایش ۲۰ تا ۴۰ درصدی داشته است.» وی در واکنش به این سوال که در ۱۹ ماه گذشته سازمان حمایت

مجوز افزایش قیمت بالغ بر ۵۵ درصد برای روغن صادر کرده است، اظهار داشت: «صدور مجوز قیمت‌ها در سازمان حمایت براساس کار کارشناسی است و این درحالی است که در افزایش قیمت اخیر درخواست انجمن به دلیل افزایش هزینه‌ها ۴۰ درصد بود.» بدون تعارف به نظر می‌رسد پیش از هر چیز باید جدولی از گرانی برای مدیران اقتصادی دولت طراحی کرد تا آنها نتیجه سیاست‌های خود را در منحنی‌های اقتصادی با وضوح بیشتری ببینند. البته بانک مرکزی به‌تازگی این کار را کرده است. در آخرین گزارش این نهاد پولی آمده است: «در یک سال گذشته و کورددار گرانی، سزی‌های برگی بوده که با رشد ۱۴۶ درصدی قیمت‌شان از کیلویی ۶۱۵ تومان به یک‌هزار و ۱۵۶ تومان افزایش یافته است. رشد ۵۰ درصدی قیمت گوشت گوساله و گرانی ۳۹ درصدی مرغ، ۵۰ درصدی روغن و ۲۷/۸ درصدی

قند و ۳۶/۵ درصدی شکر و رشد ۲۶ تا ۵۹ درصدی قیمت لبنیات و افزایش قیمت حبوبات به اندازه ۴۵ درصد و افزایش قیمت برنج به اندازه ۲۸ درصد و گرانی ۲۷ درصدی میوه نیز برخی از سایر گرانی‌ها در یکسال گذشته هستند.» این آرقام به خوبی نشان می‌دهد که گرانی به‌جایی رسیده است که نمی‌توان در اقتصاد دولتی ایران نقش دولت را در شکل گرفتن پدیده

گرانی نادیده گرفت. شاید بهتر باشد برای ریشه‌یابی‌های گرانی تولیدکنندگان وارد عرصه تحلیل‌های اقتصادی شوند و مجرای گرانی را مورد رصد قرار دهند و آنها به خوبی می‌دانند که چه اتفاقاتی در حوزه‌های زیربنایی اقتصاد رخ داده که دامن گرانی را روی سر اقتصاد ایران پهن کرده است.

البته ادامه گرانی‌ها نیز بیش از هر طبقه دیگری در حوزه

اقتصاد فعالان تولید را گرفتار گره‌های متعدد می‌کند.

در این باره عضو اتاق بازرگانی، صنایع و معادن تهران با اشاره به اینکه طی ماه‌های اخیر گرانی‌ها در سطح جامعه با روند رو به رشدی همراه بوده است، می‌گوید: «پیش از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، اعلام می‌شد که در ابتدای اصلاح قیمت‌ها، شاهد موج موقت افزایش قیمت‌ها خواهیم بود و پس از آن وضعیت متعادل می‌شود اما امروز با سرعت روند روبه رشد قیمت‌ها روبه‌رو هستیم.» جمشید عدالتیان به ایلنا توضیح می‌دهد: نباید از گرانی‌های امروز به‌نام گرانفروشی تعبیر کرد. افزایش قیمت‌ها به دلایل مختلف رخ داده که از آن جمله می‌توان به افزایش هزینه واردات کالاهای اساسی و واسطه‌های اشاره کرد. بر این اساس به واسطه تحریم‌های اقتصادی واردات کالا حداقل ۲۰ درصد‌گران شده است.

صدور دستور تهاتر محصولات پتروشیمی با کالاهای اساسی

■ مهر: همزمان با تحریم بین‌المللی شبکه بانکی و مشکلات تبادل ارز از طریق بانک مرکزی، در نشستی با حضور معاون اول رئیس‌جمهور، دستور تهاتر بخشی از محصولات پتروشیمی با برخی از کالاهای اساسی همچون برنج، گندم، چای و شکر صادر شد. پس از افزایش تحریم‌های علیه شبکه بانکی ایران و خودداری شبکه‌های بزرگ بانکی در جهان در آرایه خدمات مالی و اعتباری و به‌ویژه تحریم ایران توسط شبکه «سوئیفت»، وزارت نفت برنامه جدیدی برای دور زدن تحریم‌های بین‌المللی اتخاذ کرده است. سال گذشته ایران حدود ۱۴/۲ میلیارد دلار اسواع محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های پلمیری به ۶۰ کشور جهان صادر کرد که با وجود تنگ‌تر شدن حلقه تحریم‌ها صادرات پتروشیمی کشور از رشدی حدود ۲۲ درصدی برخوردار شده است.

توقف صادرات نفت عراق افزایش قیمت نفت

■ فارس: به دنبال توقف صادرات نفت عراق از طریق مرزهای ترکیه قیمت جهانی نفت دیروز افزایش یافت. به گزارش بلومبرگ تصمیم اعضای صندوق بین‌المللی پول برای اختصاص ۴۳۰میلیارد دلار برای حل بحران مالی و بدهی منطقه یورو نیز تأثیر زیادی بر افزایش قیمت جهانی نفت داشته است. براساس این گزارش قیمت نفت طی هفته گذشته نیز ۲/۷ درصد رشد داشته است. بر این اساس وزارت نفت عراق اعلام کرد صادرات نفت این کشور از طریق مرزهای ترکیه به علت وقوع مشکلات فنی در خط لوله انتقال متوقف شده است.

هند واردات نفت را کاهش داد کسموی ژاپن نمیدید کرد

■ فارس: وزیر دارایی هند گفت ایران در حال حاضر ۱۴ میلیون تن از نیاز ۱۷۰میلیون تنی نفت مورد نیاز این کشور را تأمین می‌کند که نسبت به گذشته کاهش قابل توجهی داشته است، در حال حاضر هند حدود ۱۴میلیون تن نفت خام از ایران خریداری می‌کند. وزیر دارایی هند افزود: «نظز درصدی، واردات نفت هند از ایران به طور اساسی کاهش یافته، زیرا در حال حاضر میزان کل واردات ما تقریبا حدود ۱۷۰میلیون تن است.» این در حالی است که شرکت نفت کسموی ژاپن قرارداد سالانه خرید نفت از ایران را تمدید کرد. به گزارش رویترز، این شرکت نفتی ژاپنی در حال حاضر روزانه حدود ۳۰ هزار بشکه نفت از ایران وارد می‌کند.

